GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
Romănia şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 56. — *Duminecă 10 (22) Martie* — 1885.

Braşovŭ, 9 (21) Martie 1885.

Miercurea trecută s'a petrecutŭ în camera deputaţilorŭ din Viena o scenă turbulentă cum nu s'a mai pomenitŭ pân'acum în analele parlamentarismului austriacŭ. Cei ce au asemânat'o cu scenele scandalóse din dieta Croaţiei mergŭ póte prea departe. Faptă este însĕ, că şi aicĭ prilegiulŭ la cértă l'au datŭ pasiunile prea încordate. Este unŭ semnŭ destulŭ de gravŭ şi seriosŭ alŭ epocei, că acum şi moderaţiunea proverbială a representanţilorŭ din Reihsratulŭ vienesŭ a trebuitŭ sĕ sufere naufragiu lovindu-se de stânca tare a naţionalismului ofensatŭ.

Suntŭ mai bine de cincĭ anĭ de când Nemţilorŭ din Austria li s'au luatŭ frênele guvernului din mână. De atuncĭ multe s'au schimbatŭ, mai alesŭ în Boemia, în defavorulŭ politicei supremastiste germane. Nu ne mirămŭ prin urmare că Germanii austriacĭ au devenitŭ fórte sensibilĭ.

Dar ceea ce caracteriséză şi mai multŭ situaţiunea actuală internă din partea de dincolo a monarchiei habsburgice, este împrejurarea, că Nemţii austriacĭ au devenitŭ mai multŭ decâtŭ sensibilĭ, au devenitŭ nisce naţionalıştĭ germanĭ înfocaţĭ.

Nemţii austriacĭ au dus'o relativŭ mai bine decâtŭ tóte celelalte popóre din monarchiă. Ei n'avéu guvernŭ naţionalŭ, dar guvernele austriace de mai înainte în fondŭ totŭ germane erau şi totŭ Germanii au trasŭ celŭ mai mare folosŭ de aicĭ. Astfelŭ Germanii Austriei pănă mai erĭ alaltaerĭ se sêmţiau destulŭ de bine şi temperamentulŭ lorŭ pacĭnicŭ şi aşeḑatŭ a contribuitŭ multŭ la acésta.

S'au schimbatŭ însĕ vremurile. Esperimentele din anii 1867—1879 au aţîţatŭ pofta de supremaţiă a Nemţilorŭ austriacĭ şi aḑĭ le vine fórte greu şi numai de-a se gândi sĕ împartă domnia cu celelalte naţionalităţĭ ale imperiului.

Lupta între germanismŭ şi slavismŭ în Austria mai capĕtă încă unŭ caracterŭ amenințătorŭ prin împrejurarea, că la spatele combatanţilorŭ pândesce puternica Germaniă unită. Dacă schimbările interióre din Austria s'ar fi sevêrşitŭ celŭ puţinŭ înainte cu douĕḑecĭ şi cincĭ de anĭ, lupta între slavismŭ şi germanismŭ n'ar fi avutŭ acestŭ caracterŭ acutŭ.

Pentru ca nemulţumirea între Germanii austriacĭ sĕ crescă din ce în ce mai tare, îngrijescŭ şi Cehii, prin aceea că se silescŭ a înegri patriotismulŭ conlocuitorilorŭ lorŭ germanĭ şi se folosescŭ de acestŭ mijlocŭ neiertatŭ într'unŭ modŭ puţinŭ demnŭ spre a paralisa oposiţiunea germană, mai alesŭ în ceea ce privesce Boemia.

Că acéstă metodă a Cehilorŭ este fórte greşită şi fatală, dovedesce destulŭ de evidentŭ scandalulŭ de Miercurĭ.

Unŭ deputatŭ némţŭ din Boemia se plânge în contra parţialităţii judecătorilorŭ, declarândŭ că guvernulŭ voiesce sĕ facă din Nemţĭ cetăţenĭ de a doua mână, cum suntŭ Rutenii în Galiţia. Şi pentru acésta, acestŭ deputatŭ fŭ amenințatŭ cu pumnulŭ din partea unui membru alŭ maiorităţii.

Acésta a fostŭ pré multŭ. Şi cine a redicatŭ pumnulŭ? Unŭ Ruténŭ, care a părăsitŭ causa poporului sĕu şi acum face servicii asupritorilorŭ lui.

„Lăsa-ţĭ pe Rutenĭ în pace!“ strigà acelŭ deputatŭ. Acéstă esclamare ne aduce aminte de acele fiinţe din sînulŭ nostru, alŭ Românilorŭ, carĭ se facŭ luntre şi punte pentru Maghiarĭ, strigându-ne nouĕ, celorŭ carĭ luptămŭ pentru drepturile poporului românŭ, necurmatŭ: Lăsaţĭ în pace pe Românĭ, nu-i jidăriţĭ, căcĭ şi aşa Ungurii sunt destulŭ de întărîtaţĭ în contra lorŭ!

Dar de ce nu lasă în pace Polonii pe Rutenĭ, de ce îi asuprescŭ? De ce nu ne lasă în pace pe noi Maghiarii, de ce calcă mereu libertatea şi drepturile nóstre cele mai sfinte?

Noi, ḑicŭ Germanii austriacĭ, nu voimŭ sĕ avemŭ sórtea Rutenilorŭ, nu ne aduceţĭ la desperare, nu ne aduceţĭ acolo, ca sĕ ne sêmţimŭ ca copii nenorociţĭ ai rassei puternice germane!

In acéstă apostrofare, cu care ş'a terminatŭ discursulŭ deputatulŭ Dr. Knotz, este esprimată tótă seriositatea situaţiunei de faţă în Austria.

—o—

CRONICA POLITICĂ.

In cestiunea controversată afgană se anunţă din diverse părţĭ dela Petersburg, că spiritele ar fi aplecate a deslegá acéstă cestiune pe cale pacĭnică (?) O scrisóre din Petersburg către »Corr. Pol.« întonéză că atâtŭ cei dimprejurulŭ împĕratului, câtŭ şi partida militară s'au întorsŭ de pe drumulŭ celŭ rĕsboinicŭ. Ordine stricte s'ar fi trimesŭ dela Petersburg către comandantulŭ trupelorŭ asiatice, ca sĕ nu mai facă nicĭ o mişcare şi nicĭ unŭ pasŭ, care ar puté compromite situaţiunea actuală.

Foilorŭ englesescĭ li-se scrie din Petersburg, că în decursulŭ unei conversaţiunĭ cu unŭ generalŭ însemnatŭ, care a pledatŭ pentru planulŭ de estensiune a căii ferate din Turchestanŭ, sĕ fi ḑisŭ Ţarulŭ: „Nu potŭ pricepe cum îşĭ póte cineva închipui, afară de visătorii fantasticĭ, că eu aşŭ avé de gândŭ a declará rĕsboiu, fiindcă nicĭ o isbêndă a armelorŭ nóstre nu ne ar rĕsplătí sacrificiile ce le-amŭ aduce. Viitorulŭ Rusiei în Asia, continuà împĕratulŭ, este predestinatŭ pentru realisarea gloriósă prin marşulŭ necontenitŭ alŭ civilisaţiunii şi nu prin forţa ce se va aplicá.“ Intr'aceea depeşĭ dela Teheranŭ spunŭ despre armărĭ rusescĭ. Trupe şi materialŭ de rĕsboiu se trimetŭ mereu în direcţiunea Mervului. Trupele înainte de ce plécă suntŭ binecuvêntate de preoţĭ cu mare festivitate şi li se pune la inimă sĕ se lupte vitejesce în contra duşmanilorŭ Ţarului. Domnesce mare agitaţiune şi ḑicŭ atâtŭ civilii, câtŭ şi militarii, că în cele din urmă totuşĭ se va declará rĕsboiu Angliei. Peste totŭ au căpĕtatŭ 16,000 ómenĭ ordinulŭ sĕ mérgă la Mervŭ. Drumulŭ feratŭ dela Chizil-Arvatŭ la Ascabadŭ se lucréză cu cea mai mare iuţélă. O scrisóre din Saracŭ dela 2 l. c. ḑice că cincĭ batalióne şi trei baterii mergŭ dela Bocara la Mervŭ. Mai dеunăḑile o trupă de căzacĭ au vrutŭ sĕ trécă prin pasulŭ dela Zulficarŭ la Afganistanŭ, dară fură respinşĭ. Puterea armată a Rusiei din Mervŭ se compune dintr'unŭ batalionŭ pedestrime dintr'unŭ regimentŭ de dragonĭ şi din câţĭva Căzacĭ. In Ascabadŭ se află 8000 de ostaşĭ din tóte armele. O brigadă ruséscă se află pe drumŭ cu muniţiune şi cu proviantŭ dela Caucasŭ către Ascabadŭ.

*

In şedinţa dela 16 Martie n. a Reichstagului germanŭ, prinţulŭ Bismarck, rĕspunḑĕndŭ la unŭ discursŭ alŭ egumenului polonŭ Jazdzewski, ḑise: »Intrebŭ pe d. deputatŭ sĕ spună, dacă restabilirea regatului Poloniei nu este unulŭ din idealele esprimate pe faţă ale compatrioţilorŭ sĕi şi anume ale fracţiunei sale? Asta nu o va contesta. Dar elŭ ḑice, că restabilirea nu o voiescŭ ei prin rĕsboin, ci prin o presiune asupra opiniunei publice. Asta'i absolutŭ cu neputinţă: acestŭ idealŭ d'a se rupe provincii d'ale unui statŭ e numai printr'unŭ rĕsboiu posibilŭ séu printr'unŭ altŭ mijlocŭ, totŭ aşa de violentŭ, revoluţiunea. Orĭce altă esplicare, ca presiunea asupra opiniunei publice, este zădarnică. Este în interesulŭ domnilorŭ, sĕ nu păşéscă la lumină prea de vreme cu intenţiunile lorŭ, ci sĕ pue împrejurulŭ lorŭ o manta, ca astfelŭ sĕ pótă combate imperiulŭ germanŭ în sînulŭ parlamentului germanŭ; dar zace în interesulŭ nostru, alŭ guvernului, sĕ aducemŭ la lumină intenţiunile acelora, carĭ în ultimele lorŭ ţînte stau în faţă-ne ca duşmanĭ, ca astfelŭ naţiunea sĕ scie de ce are sĕ se ţină D. deputatŭ în interesulŭ compatrioţilorŭ sĕi n'a făcutŭ bine, că m'a silitŭ prin ataculŭ sĕu sĕ repetŭ încă odată acéstă a mea mărturisire. Intêmplându-se sĕ se sfărîme imperiulŭ germanŭ, sĕ se sdrobéscă Prusia, sĕ se dobóre, e întrebarea atuncĭ, dacă Polonia nu se va încorpora ca provincia la unŭ altŭ imperiu, ori dacă învingĕtorulŭ va fi înclinatŭ sĕ restabiléscă Polonia. Nu'i vorbă, esistă în streinĕtate nisuinţe, cărora le pare folositóre o spintecare a monarchiei şi crearea unei vieţĭ de statŭ, duşmană nouĕ la Vistulă. Aşteptaţĭ aşa dară până ce vine şi se pórtă nenorocitulŭ rĕsboiu, dar nu comiteţĭ pĕcatulŭ de a'lŭ zugrăvi pe părete! Acéstă speranţă este deşartă, nu se va realisa, căcĭ guvernele înăuntru şi afară din Germania sunt lămurite, că ce interese au sĕ urmăréscă în acéstă afacere.«

•

O telegramă din Parisŭ semnaléză unŭ articulŭ însemnatŭ din »République Française« despre nimicirea diplomatică a Angliei, cum se esprimă fóia republicană. Se esprimă în acelŭ articulŭ dorinţa, că o Angliă puternică, respectată, democratică şi progresistă este unŭ factorŭ necesarŭ alŭ ordinii internaţionale. Sĕ sperămŭ, adauge, că peste unŭ anŭ de ḑile va funcţioná în Anglia unŭ parlamentŭ nou, care va modificá politica esternă a Angliei. Acésta va aduce cu sine una dintre cele mai marĭ revoluţiunĭ ale seculului nostru şi prin aceea, cu tóte prejudeţele de dincóce şi de dincolo de canalŭ, se va restituí buna înţelegere între cele douĕ naţiunĭ unice democratice din Europa.

—o—

Scene turbulente în camera din Viena.

(Şedinţa dela 18 Martie st. n.)

Cu ocasiunea desbaterei speciale asupra bugetului ministeriului de justiţiă, deputatulŭ Dr. Knotz, unulŭ dintre representanţii Nemţilorŭ din Boemia, a criticatŭ, din punctulŭ sĕu de vedere, în modŭ fórte vehementŭ mersulŭ justiţiei din Boemia. Elŭ ḑise că şefii tribunalelorŭ din ţéră au începutŭ a face propagandă pentru politica guvernului şi că prin acésta se face ilusoriă independinţa judecătorilorŭ. Mai multe întêmplărĭ au deşteptatŭ chiar între Germanii Boemiei îndoielĭ în privinţa acésta.

Dr. Knotz a atinsŭ mai ântêiu nesfêrşitele confiscaţiunĭ de ḑiare germane şi apoi a trecutŭ la ordonanţa privitóre la întrebuinţarea limbelorŭ ţĕrii. La curtea de apelŭ boemă numĕrulŭ judecătorilorŭ germanĭ s'a împuţinatŭ fórte. Procuratura din Boemia a ajunsŭ a fi unŭ institutŭ aprópe cu desĕvêrşire cehicŭ. In cercuri curatŭ germane este cunóscerea limbei cehice o condiţiune sine qua non. S'a începutŭ deja şi cu transmutările şi mustrările funcţionarilorŭ germanĭ şi în justiţiă. Noi Germanii, ḑice Knotz, voimŭ ca judecătorii noştri sĕ nu fie supuşĭ pasiunilorŭ naţionale şi politice, voimŭ ca în ţinuturile germane sĕ avemŭ judecătorii noştri esclusivŭ germanĭ.

După acésta se silesce a documentá, că agitaţiunea oficiósă în Boemia contra Germanilorŭ a ajunsŭ aşa departe, că chiar şi judecători în posturĭ mai înalte întrebuinţéză posiţiunea lorŭ pentru scopurĭ de agitaţiune. Preşedintele tribunalului din Laipa-boemă avù, ḑice Knotz, obrăsnicia de a declara cincĭ dintre cercurile germane cele mai inteligente, ce se află la graniţa împĕrăţiei, de necapabile pentru esercițiulŭ funcţiunei de juraţĭ. Acestŭ bărbatŭ a cutezatŭ aşader a susţiné în modŭ implicitŭ, că în acele 5 cercurĭ germane nu se află nicĭ unŭ omŭ de omeniă, cu minte şi de caracterŭ, care sĕ aibă cualificaţiunea de juratŭ. (Strigărĭ în stânga: lucru ne mai auḑitŭ!) Şi care a fostŭ intenţiunea celorŭ dela putere? Ei sciau că în aceste 5 cercurĭ nu se va găsi nicĭ unulŭ, care faţă cu agitaţiunea oficiósă ar tăgădui germanismulŭ, dêr din cerculŭ judecătorescŭ Laipa fură aleşĭ jumĕtate din juraţĭ, pentru că se spera că ei vorŭ servi ca apa-

rată pentru agitaţiunea economică dusă de guvernŭ în sînulŭ ţĕrănimei.

Trece apoi la afacerea procesului de înaltă trădare dela Warnsdorf. In acestŭ oraşŭ, situatŭ la graniţă în nordulŭ Boemiei, organele guvernului, ḑice Knotz, au opritŭ cântarea imnului germanŭ »Die Wacht am Rhein,« pentru că ar fi periculosŭ (strigare în stânga: Das ist zu dumm!) Aşa de multŭ e îngrijatŭ guvernulŭ ca sĕ nu se infecteze aerulŭ în Warnsdorf, încâtŭ spre a documenta amiciţia şi alianţa cu imperiulŭ germanŭ vecinŭ a interḑisŭ unei musice militare germane de a cântá în uniformă germană pe pămĕntŭ austriacŭ. La Rosaliile trecute studenţii germanî din Praga au făcutŭ o escursiune în acelŭ oraşŭ şi au ţinutŭ aicî unŭ comersŭ, la care n'au lipsitŭ nicî toasturile. Preşedintele a ridicatŭ unŭ toastŭ pentru poporulŭ germanŭ, redactorulŭ Strache a bĕutŭ pentru Burşenşaftulŭ germanŭ, ér poetulŭ Nittel a toastatŭ pentru Germania universală (Alldeutschland) Comisarulŭ politicŭ nu s'a aflatŭ îndemnatŭ a întrerupe măcarŭ c'unŭ cuvĕntŭ pe vorbitorî. Cu tóte astea, mai târḑiu publicându-se discursurile ţinute în »Deutsche Hochschule« din Praga, acéstă fóiă fù confiscată şi vorbitorii au fostŭ citaţî înaintea tribunalului fiindŭ bănuiţî de crima de înaltă trădare. Deodată la 18 Decemvre an. tr. Strache, Nittel şi Herrenhäuser au fostŭ chiămaţî la Laipa şi acolo arestaţî. Guvernulŭ a cerutŭ graţia împĕrătéscă pentru arestaţî, dar nu din causa lorŭ, ci pentru ca sĕ-şî acopere propria sa călcare sacrilegă a dreptului (Aplause în stânga). Numai cu graţia a putută scăpá guvernulŭ din strîmtóre, căcî totŭ ce s'a putută împutá acelorŭ vorbitorî a fostŭ, că ei au cerutŭ dela Germanî sĕ fie cu entusiasmŭ naţionalŭ, pentru că lipsa de mândriă şi de consciinţă naţională încuragiază numai pe adversarii lorŭ şi îi face mai neruşinaţî.

După aceste adause dep. Knotz:

»Guvernulŭ nu se póte desvinovăţi nicî odată de acéstă fărădelege. Aşa ceva numai în Austria şi numai sub acestŭ guvernŭ se póte întêmpla. Inaintea ochilorŭ noştri s'a făcutŭ unirea Germaniei, amŭ serbatŭ victoria fraţilorŭ noştri de unŭ sânge, dar amŭ rĕmasŭ credincioşî vechei Austrie. In ce modŭ ar fi lucratŭ póte alte naţiunî (Contraḑicerî în drépta, mare mişcare), când arŭ vedea la graniţele lorŭ unŭ statŭ unitŭ naţionaliceşte? (Nouĕ contraḑicerî în drépta). Avemŭ convingerea, că nisuinţa acestui guvernŭ este îndreptată într'acolo, ca pe Germanî sĕ'i facă cetăţenî de a doua clasă, sĕ'i facă heloţî ai slavismului, ca pe Italienî în Dalmaţia şi pe Rutenî în Galiţia.«

Deputatulŭ polonŭ Dr. Czerkawski, Rutênŭ care merge cu Polonii,)se ridică dela loculŭ sĕu, alérgă până la Dr. Knotz şi, ameninţându-lŭ cu mâna dréptă, strigă fórte iritatŭ: „Lasă pe Rutenî în pace!«

Acestŭ incidentŭ provócă o scenă cum nu s'a mai întêmplatŭ, póte, în parlamentulŭ austriacŭ. Stânga întrégă e în picióre, toţî se îmbulzescŭ la Dr. Knotz, care îşî întrerupe discursulŭ; drépta alérgă în stânga, care strigă: „Ne mai auḑitŭ! Asta'i o impertinenţă! Cine îndrăsnesce sĕ'ntrerupă pe unŭ deputatŭ în astfelŭ de modŭ?! La o parte cu întrerupĕtorulŭ!« Larma e atâtŭ de mare încâtŭ nu se mai aude nicî unŭ cuvĕntŭ. Deputaţii stângei se apropiă de Czerkawski, ca sĕ'lŭ facă se părăséscă stânga. Pacher şi Dumba îlŭ ducŭ la braţŭ în drépta. Camera se discompune în grupurî. Inzadarŭ preşedintele sună clopoţelulŭ ca sĕ restabiléscă liniştea. Galeriile aplaudă fie-care strigătŭ alŭ stângei. Se aude icî-colo şuerăturî. Se cere în sală sĕ se goléscă galeriile. Schönerer strigă: »Goliţî întregŭ parlamentulŭ şi faceţî Papă pe Prazak.“

Knotz: »Prin astfelŭ de obrăznicii şi atacurî personale nu mĕ veţî zăpăci.« (Aplause în strânga şi pe galerii.)

Preşedintele abia isbutesce sĕ vorbéscă şi provócă publiculŭ sĕ părăséscă galeriile. Mişcarea e mare. Preşedintele întrerupe şedinţa şi-şî părăsesce loculŭ. Publiculŭ la începutŭ se opune d'a părăsî galeriile, dar în fine ese afară cu soţia D-rului Knotz cu totŭ.

Agitaţiunea în sală continuă. Dr. Knotz nu mai póte vorbi. Drépta mai totŭ părăsesce sala, numai câţiva Polonî se aşéḑă aprópe de stânga.

Preşedinte provócă pe deputaţî sĕ trécă la locurile lorŭ, pe Czerkavski îlŭ chiamă la ordine, ér pe Knotz îlŭ provócă sĕ vorbéscă mai departe.

Dr. Knotz: »Suntŭ satisfăcutŭ prin chiămarea la ordine a deputatului Czerkavski din Galiţia, a acelui deputatŭ, care a cutezatŭ a pĕtrunde în tabĕra nóstră germană şi de a mĕ ameninţá cu pumnulŭ. (Aplause în stânga.) Amŭ ḑisŭ, că guvernulŭ nisuesce sĕ arunce pe Germanî în aceea nenorocită situaţiune, ca pe Italienî în Dalmaţia şi ca pe Rutenî în Galiţia. Că acéstă afirmare a mea e corectă, vorbescŭ cifrele următóre: In Galiţia suntŭ 3 milióne de Polonî şi $2^1/_2$ milióne de Rutenî; Polonii trimitŭ în parlamentŭ 59 deputaţî, ér Rutenii numai 3 deputaţî. Germanii vorŭ păşi cu tótă puterea şi hotărîrea, ca sĕ nu aibă şi ei o asemenea sórte. Dreptei nu-i va succede sĕ întunece pentru totdéuna stelele poporului germanŭ în Austria şi sĕ rĕstórne pe Germanî de pe acelŭ piedestalŭ, pe care l'a aşeḑatŭ storia. Noi amŭ întemeiatŭ acestŭ statŭ, noi amŭ luptatŭ pentru acestŭ statŭ. In rĕndurile nóstre nu aflaţî nicî unŭ trădătorŭ. (Intorcêndu-se cătră drépta). Suntŭ vorbe sincere ce vĕ adresezŭ eu, ca bărbatŭ germanŭ, ca Germanŭ din Austria: Nu aduceţî lucrulŭ acolo, ca poporulŭ germanŭ sĕ-şî aducă aminte de fraţii lorŭ de sânge şi întregŭ sĕ ajungă la cunoscinţa, că noi suntemŭ strîmtoraţî în patria nóstră, că suntemŭ copii ai durerii din rasă germană.«

După încheiarea şedinţii, Czerkavski cerêndu-şî scuse dela Knotz, îşî strînseră mânile amêndoi deputaţii şi se depărtară.

SCIRILE ḐILEI.

In Măgărei au isbucnitŭ în 17 Martie n. două focurî. unulŭ pela ora 1 după améḑî, arḑêndŭ două colibe, o şură, unŭ şopronŭ şi două staule; într'unulŭ din acestea au arsŭ 5 vite. Alŭ doilea focŭ, care a fostŭ pusŭ de o mână rea, a consumatŭ o şură şi o claiă cu paie. Paguba au suferit'o duoi Românî.

—0—

Inspectorulŭ scolarŭ ungurescŭ din comitatulŭ Hunedórei îşî dă tóte silinţele sĕ se înfiinţeze scóle de statŭ în Deva, Lojadŭ, Hosdatŭ şi Ponorŭ.

—0—

Câştigătorulŭ sumei de 1000 de galbenî dela loteria sĕracilorŭ din Viena s'a găsitŭ. Se numesce Iosef Pollak, agentŭ alŭ unei fabrice de hârtiă din Pesta. Banii i-a şi ridicatŭ. Losulŭ îlŭ cumpĕrase dela unŭ comerciantŭ de hârtiă din Făgăraşŭ, la îmbiarea acestuia.

—0—

In Custeli, comitatulŭ Timişórei, judecătorulŭ de acolo Dumitru Popovicî a descoperitŭ o bandă de falsificatorî de monede. Falsificau din zincŭ băncuţe de câte 20 cr. şi le dedéu în circulaţiune printre ţĕranî.

—0—

Se vorbesce că în loculŭ vacantŭ de archiepiscopŭ romano-catolicŭ în Bucurescî se va numi episcopulŭ Hyacint Ronay, fostŭ profesorŭ de istoriă şi limba maghiară a Archiducesei Maria Valeria, fica cea mai mică a împĕratului Austriei. „Pesti Naplo‘, reproducêndŭ după ḑiarele din Viena acéstă scire, ḑice că guvernulŭ ungurescŭ ar susţiné pe lângă scaunulŭ pontificialŭ din Roma numirea menţionatului episcopŭ.

—0—

Din scrierile venerabilului luptătorŭ politicŭ, d. C. A. Rosetti, a eşitŭ de sub tiparŭ volumulŭ I. din: »Scrierî din juneţe şi din exilŭ,‘ de C. A. Rosetti. Acestŭ tomŭ conţine: Manfred, poemă dramatică în trei acte de Lord Biron, tradusă din englezesce la 1843 de C. A. Rosetti. Césurile de mulţămire ale lui C. A. Rosetti, publicate în 1843 pentru prima óră. Câteva poesii mai nouĕ şi câteva cuvinte asupra canţonetei. In curêndŭ va apăré tomulŭ II. care va conţine „Scrierile din exilŭ.‘ Ambele tomurî carî vorŭ avea peste 600 paginî costă 10 lei. Tomulŭ I. se găsesce chiar de acum la administraţiunea »Românului.«

—0—

„Voinţa Naţională« comunică că d-nii Somer et Bonner, proprietarii magasinului de haine de damă din strada Lipscanî, au încetatŭ plăţile cu unŭ pasivŭ de 280,000 lei.

—0—

Amicii artelorŭ este numele unei nouĕ societăţî înfiinţată de curêndŭ în Iaşî şi alŭ cărei scopŭ este de a propagá gustulŭ pentru arte în publicŭ.

—0—

Printr'unŭ proiectŭ de lege, depusŭ în camera română pentru fixarea tarifului generalŭ alŭ taxelorŭ vamale de importare şi exportare, se abrogă legea din 25 Iuliu 1878 şi se pune în aplicare tariful autonomŭ dela 16 Maiu 1876, până la promulgarea unui nou tarifŭ generalŭ. Proiectulŭ mai dă guvernului facultatea de a modifica compunerea şi clasificarea articolelorŭ, de a înlocui taxele ad-valorem prin taxe specifice pe greutate şi de a sporî drepturile fixate prin acestŭ tarifŭ până la celŭ multŭ 50 la sută asupra valorei mărfurilorŭ, după tabela preţurilorŭ fixate de comisiunea de valorî de pe lângă ministerulŭ financelorŭ. Modificaţiunile introduse în tarife se vorŭ supune ratificării corpurilorŭ legiuitóre în prima sesiune ce va urmá după decretarea lorŭ. Disposiţiunile acestei legî vorŭ intra în vigóre la 1 Iuliu 1885.

—0—

Guvernulŭ sêrbescŭ a datŭ ordinŭ sĕ se facă urmărire judiciară acelorŭ ḑiare, care au împrăştiatŭ sgomotele alarmatóre despre o pretinsă concentrare de trupe austriace la graniţa sêrbéscă şi despre intenţiunea acestora d'a trece prin Sêrbia spre Novibazarŭ şi Salonicŭ.

—0—

In Chievŭ şi Odessa s'au făcutŭ numeróse arestărî de nihilişti, între carî se află mulţî scolarî de gimnasiu, carî abia au ajunsŭ etatea de 14 până la 15 anî şi carî suntŭ fii de părinţî cu vaḑă.

—0—

Concertŭ-serată. Atragemŭ din nou atenţiunea publicului asupra seratei ce o va da capela oraşenéscă, Duminecă séra în 22 Martie n., în sala Hotelului Nr. 1. Intrarea 30 cr. Inceputulŭ la 8 óre. Programe se vorŭ da la cassă.

Afacerea bibliotecei „Ioanŭ Popŭ Maiorŭ.“

Cacuciu, în 16 Martie n. 1885.

Domnule Redactorŭ! După cum se vede din Nr. 46 alŭ preţuitului ḑiarŭ »Gazeta Transilvaniei« pro 1885, eu sunt provocatŭ publice prin »Unŭ fiu alŭ naţiunei« spre a dá desluşirea necesară cu privire la manipularea banilorŭ incurşî în fondulŭ bibliotecei donate de defunctulŭ Ioanŭ Popŭ Maiorŭ din Reghinulŭ săsescŭ pentru inteliginţa română aflătóre în jurulŭ Gurghiului; — şi despre aceea că în ḑiua de aḑî biblioteca în ce stare se află şi că în faptă mai esistă aceea orî ba? — şi altele.

Este dreptŭ şi adevĕratŭ, că defunctulŭ Ioanŭ Popŭ Maiorŭ din Reghinulŭ săsescŭ încă până ce a fostŭ în viaţă în anulŭ 1876 a donatŭ pentru inteliginţa română aflătóre în jurulŭ Gurghiului biblioteca sa stătătóre din mai multe cărţî în diferite limbî ale patriei cu archivŭ cu totŭ; — şi aceea după pofta donatorului în 22 Septemvre 1870 s'a trimisŭ şi încredinţatŭ d-lui Nicolau Petru preotŭ gr. cat. în Gurghiu, opidŭ, — şi acuma locŭ de petrecere pentru vênatŭ a prinţului de corónă Rudolfŭ. Despre acésta apoi inteliginţa a fostŭ preste totŭ incunosciinţată.

Insă durere, că fiindŭ de mai înainte vreme la mijlocŭ o neînţelegere între ómenî, despre care tacŭ, biblioteca donată spre dauna nóstră a tuturorŭ a stagnatŭ şi a zăcutŭ închisă în biserica cea frumósă gr. cat. a Gurghiului şi nimenea nicî unŭ pasŭ pentru înaintarea ei nu a făcutŭ.

Din întêmplare în 15 Octomvre 1878 în casa domnului preotŭ gr. cat. Ieremie Harşianŭ din Chicherulŭ de josŭ s'a nimeritŭ a fi mai mulţî domnî preoţî românî faţă, între carî m'am aflatŭ şi eu. Atuncea între glume şi altele am făcutŭ propunerea, ca sĕ începemŭ ceva cu biblioteca susŭ ḑisă; la acésta dumnealorŭ au consimţitŭ şi au aprobatŭ, încredinţându-mî mie tótă afacerea sub cuvêntŭ că la timpŭ mĕ vorŭ ajutá şi în ceea ce voiu întreprinde mĕ vorŭ sprijini.

M'am resolvatŭ a primî sarcina şi în 24 Octomvre 1878 am înaintatŭ o rugare cătră oficiulŭ procesualŭ în Gurghiu pentru concediu, spre a puté ţiné o şedinţă publică în Gurghiu, în care apoi sĕ ne putemŭ consultá şi pune în ordine bună cu biblioteca. Şi acésta am făcut'o, pentru ca de o parte sĕ potŭ dá unŭ sborŭ mai mare întreprinderei nóstre, éră de altă parte ca rĕuvoitorii din Gurghiu sĕ nu aibă cuvêntŭ de a denunţá în contra nóstră.

Nu sciu pentru ce şi din ce punctŭ de vedere, că oficiulŭ procesualŭ rugarea mi-a transpus'o spre resolvare vice-comitelui în Mureşŭ-Oşorheiu; acela apoi după ce m'a ascultatŭ pre mine în persónă despre starea lucrului, rugarea a resolvat'o pe calea oficiului procesualŭ cu data 6 Noemv. 1878 Nr. 11.114 — resoluţiunea a fostŭ îmbucurătóre, căcî ni s'a concesŭ ţinerea şedinţei proiectate, cu adaogerea însă, ca mai înainte de tóte, cu privire la obiectele ce se vorŭ pune la desbatere în şedinţă, sĕ aşternŭ »Programulŭ« şi totodată sĕ facŭ cunoscutŭ ḑiua hotărîtă pentru consultare, ca aşa din partea ofic. politicŭ sĕ se pótă lua mĕsurile necesare de supraveghiare..

Aşa amŭ şi făcutŭ după cum a sunatŭ porunca de susŭ, ér eu în conţelegere cu câţiva domnî preoţî românî, amŭ începutŭ a scrie şi a trimite la învitărî preste totŭ loculŭ şi în tóte părţile etc.

Ţinerea şedinţei spre consultare în obiectulŭ susŭ atinsŭ s'a hotărîtŭ pe ḑiua de 8 Ianuariu 1879 a. m. la 10 óre în Gurghiu în edificiulŭ scólei gr. cat.

In acea ḑi şi la acea şedinţă a luatŭ parte unŭ numĕrŭ însemnatŭ din inteliginţa română, şi ca comisarŭ din partea ofic. politicŭ pentru supraveghiare a fostŭ delegatŭ adjunctulŭ de jude procesualŭ, care încă mai înainte de toţî venise în scóla spre a studia şi a face dare de sémă despre miscările şi afacerile nóstre, scii cum merge aceea.

Participanţii, respective învitaţii după sosire, amĕsuratŭ pct. I din Programŭ, au fostŭ primiţî din partea domnului Nicolau Petru preotŭ gr. cat. în Gurghiu prin o cuvêntare scurtă, dér cuprindĕtóre.

După cuvêntarea de primire amĕsuratŭ pct. II din Programŭ, presidiulŭ s'a încredinţatŭ 'provisoriu domnului Patriciu Barbu, advocatŭ în Reghinulŭ săsescŭ, şi ca notarŭ a fostŭ chiămatŭ domnulŭ Alexandru Tĕrnĕvênu preotŭ gr. cat. în Hodacŭ, cărora amĕsuratŭ pct. IV din Programŭ li s'au pusŭ înainte pe masă resoluţiunile pri-

mite din partea autoritățilorŭ politice și alte acte, care au trebuitŭ a se luá la desbatere în ședință.

Tóte au fostŭ bine și au cursŭ în ordine bună, mulțămită domnului advocatŭ, care a condusŭ presidiulŭ provisorŭ.

Când s'au finitŭ unele și altele, participanții au pășitŭ la alegere definitivă a presidentului, vice-presidentului notarului și bibliotecarului totodată ca cassarŭ. Posturile acestea suntŭ ocupate prin persóne demne de tótă încrederea și nu este de lipsă sĕ-i adnotezŭ cu numele, pentru că la timpŭ despre tóte 'șĭ vorŭ sci da séma, însemnezŭ numai pentru ca sĕ scie »fiulŭ națiunii,« că eu nu mĕ aflu în numĕrulŭ acelora; atuncea apoi s'a alesŭ și o comisiune, care s'a însărcinatŭ cu compunerea „Statutului« necesarŭ.

Acuma »fiulŭ națiunii,« care m'a provocatŭ sĕ dau deslușire în afacerea obiectului susŭ amintitŭ, sĕ bine voiască a medita înainte cetindŭ următórele și a se hotărî într'acolo, ca pre mine dela rĕspunderea mai departe sĕ mĕ absolveze și sĕ mĕ ștérgă cu totulŭ din lista învinovățirii.

După cum ḑice „fiulŭ națiunii,« cu ocasiunea consultării din 8 Ianuariu 1879 este dreptŭ și adevĕratŭ, că s'a încasatŭ o sumuliță frumósă de banĭ; aceea însĕ în momentulŭ acela s'a încredințatŭ casarului alesŭ spre manipularea mai departe.

Când s'a ținutŭ petrecerea cu jocŭ în 1879 în comuna Hodacŭ, éră-șĭ s'au încasatŭ banĭ; acestia, în câtŭ sciu eu, se află în mâna domnului notarŭ cercualŭ Niculae Manția din Ibanescĭ, despre ce asemenea credŭ că la timpŭ îșĭ va da séma.

In 5 Maiu 1879, în obiectulŭ susŭ ḑisŭ s'a ținutŭ în Gurghiu a II-a ședință, cu ocasiunea căreia érășĭ au incursŭ banĭ, — și aceia s'au încredințatŭ totŭ casarului.

Despre altele nu sciu, pentrucă din 5 Maiu 1879, după cum scimŭ cu toții, până aḑi altă ședință în afacerea bibliotecei nu s'a ținutŭ, nicĭ dare de sémă despre încasarea și manipularea banilorŭ nu s'a făcutŭ, cu tóte că voia și dorința tuturora arŭ fi, ca — după cum facŭ alții și se întêmplă în alte locurĭ, — sĕ facemŭ și noi, și sĕ se întêmple și la noi. Vocea sună peste totŭ loculŭ; »Sĕ înființămŭ bibliotecĭ.«

Mai departe, biblioteca de sub întrebare esistă și aḑĭ, numai câtŭ aceea se află totŭ închisă în sânta biserică gr. cat. a Gurghiului. Trebue dară deschisă și pornitŭ cu dînsa înainte, spre a ne ajunge scopulŭ.

Este dreptŭ, »fiule alŭ națiunii«, că pe basa acestorŭ justificărĭ motivate îmĭ veĭ da absolutoriu deplinŭ? Suntŭ sigurŭ că da, dar și altcum lucrulŭ naturalŭ și de sine se'nțelege, că deórece afacerea și conducerea bibliotecii susŭ menționate s'a încredințatŭ altora, rĕspunderea cade asupra acelora.

Pe »fiulŭ națiunei,« nu'i vorbă, cu dreptŭ cuvêntŭ îlŭ părtinescŭ și eu în pasulŭ sĕu, pentrucă, ḑeu, în unŭ timpŭ așa îndelungatŭ, din gata a nu face nimica, însemnéză rea economiă, și dauna e mare, pentru că amŭ rĕmasŭ înderĕtŭ cu desvoltarea în sciință și în cultură.

Sĕ reparămŭ dară greșéla făcută fără a ne imputa unulŭ altuia și étă cum:

Vorba este, peste totŭ de-a înainta în sciință și'n cultură cu pașĭ repeḑĭ, din causă mai vêrtosŭ că trăimŭ în seculŭlŭ civilisațiunei și culturei. Și nu trebue uitatŭ, că toțĭ cățĭ scimŭ carte, multă séu puțină, avemŭ o sacră datorință de împlinitŭ: d'a propovedui și lăți pe tóte căile învĕțătura între poporulŭ românŭ.

Sĕ ne unimŭ dară în cugete, sĕ ne unimŭ în simțirĭ, și cu puterĭ unite sĕ începemŭ a lucrá mai cu energiă, și în câtŭ ne va fi cu putință și ne vorŭ ajuta puterile, sĕ facemŭ lucrurĭ bune pentru poporŭ și națiunea română, décă e vorba sĕ avemŭ succesŭ îmbucurătorŭ, care pe viitorŭ următorilorŭ noștri sĕ le servéscă de esemplu. Casiodorŭ a ḑisŭ: Este uritŭ și rușinosŭ lucru a fi streinŭ în propria patriă.

Unŭ cuvêntŭ către domnulŭ președinte alŭ bibliotecei, donată prin defunctulŭ de piă memoriă Ioanŭ Popŭ Maiorŭ în Reghinulŭ săsescŭ — apoi închei.

Activitatea d-tale de până acuma pe deplinŭ este cunoscută înaintea nóstră, bunătatea și binefacerea ce ai prestatŭ până acuma pentru poporŭ și națiunea română, te-a făcutŭ demnŭ de iubirea poporului românŭ. Eară puțina inteligință română din jurulŭ Gurghiului te stiméză și respectéză ca pe unulŭ, care pentru poporulŭ românŭ ai făcutŭ multŭ bine. Fă dară și acuma, te rogŭ, și câtŭ mai în grabă conchémă ședință în afacerea bibliotecii amintite, în care apoi sĕ se citéscă »Statutulŭ« și trimită spre întărire la loculŭ competentŭ; ér' casarulŭ sĕ-șĭ facă dare de sémă despre manipularea banilorŭ incurșĭ în fondulŭ bibliotecei și sĕ dea raportŭ despre starea bibliotecei de până acuma, ca așa spiritele sĕ se pótă liniști, ér publiculŭ sĕ fiă lămuritŭ asupra afacerii.

Credŭ că »fiulŭ națiunei« va fi pe deplinŭ satisfacutŭ ce cele ce am scrisŭ. **Daniilŭ Farcașŭ.**

Din Japonia.

Invĕțații distinșĭ japonezĭ și d'impreună cu ei tinerimea luminată, care se duce cu grămada în fiecare anŭ sĕ'șĭ complecteze studiile în Europa, au organisatŭ la Tokio o societate avêndŭ de scopŭ înlocuirea scrierei japoneze prin literile latine.

Intéia reunire a acestei societățĭ s'a ținutŭ la 2 Decemvre și a fostŭ presidată de d. Tavao, licențiatŭ în sciințele matematice și profesorŭ de astronomiă la Univesitate; 93 de persóne, aparținêndŭ sciințelorŭ și învĕțămêntului, au luatŭ parte la dênsa. D. Toyama, decanulŭ facultății, luândŭ cuvêntulŭ, a lăudatŭ meritele relative ale ambelorŭ sisteme de scriere, făcêndŭ sĕ reiasă la urmă avantagiele scrierei latinescĭ; a ḑisŭ că adoptarea alfabetului romanŭ va înlesni în tóte școlele Japoniei învĕțămêntulŭ literaturei străine și alŭ sciințelorŭ europene și că ministrii nu suntŭ vrăjmașĭ ai acestui proiectŭ, dér că va trebui mai întéiu a se găsi unŭ sistemŭ ușorŭ în aplicațiune, pentru ca ei atuncĭ sĕ'lŭ pótă favorisá. D. Otouki, directorulŭ ministeriului instrucțiunei, a rugatŭ adunarea sĕ numéscă înainte de tóte o comisiune însărcinată a prepara unŭ proiectŭ de regulamentŭ, ceea ce s'a și făcutŭ. Cum e aḑi sistemulŭ japonezŭ, trebuescŭ 10 anĭ unui europénŭ ca sĕ aibă o cunoștință mai întinsă asupra limbei scrise; cu reforma ce s'a proiectatŭ, însĕ va putea s'o învețe orĭ și cine în câteva lunĭ. Punctulŭ dificilŭ e a se găsi unŭ sistemŭ, care sĕ facă substituirea lesniciósă.

La Tokio se mai află încă o altă societate savantă a cărei misiune este d'a scóte din limba națională caracterele chinezescĭ, carĭ s'au introdusŭ în numĕrŭ fórte mare. Acéstă societate este presidată de principele Arisugawa Takehito și are unŭ mare numĕrŭ de aderențĭ deșĭ e de fondațiune recentă. Succesulŭ acesta de unde óre sĕ resulte? Fără îndoială din aceea că ura și repulsiunea Japonezilorŭ pentru totŭ ce este chinezescŭ se măresce continuu pe ḑi ce merge.

Deosebitŭ de acésta, censura japoneză are multŭ de lucru în acestŭ momentŭ, și fórte rarŭ apare unŭ ḑiarŭ indigenŭ, care sĕ nu aibă colóne întregĭ deșerte în urma suprimărilorŭ oficiale.

Intr'o țéră unde domnesce o censură atâtŭ de odiósă ca în Japonia, articulele politice carĭ aparŭ în ḑiare suntŭ ca și cum ar fi oficiale, ceea ce într'o țéră de libertate e cu totulŭ altfelŭ.

Dreptŭ aceea, e utilŭ póte sĕ dămŭ o importanță órecare la două note apărute în Tokio, în cele mai rĕspândite două foi; »Nitchi Nitchi Chimbun« și »Tchoya Chimbun.«

Cea dintéiu declară, că nicĭ odată nu s'a presentatŭ ocasiune mai frumósă d'a obliga pe China sĕ renunțe la pretențiunile sale asupra Coreei, și nu trebue sĕ scăpămŭ acéstă ocasiune esclamă ea, dacă voimŭ a evitá pentru viitorŭ evenimente grave. Cruḑimile recente dela Seoulŭ, îndrăsnéla soldaților chinezĭ carĭ au atacatŭ și urmăritŭ pe representantulŭ Japoniei, ingerința Chinei în afacerile interne ale Coreei, suntŭ tóte nisce înjurii ce nu trebuescŭ lăsate fără reparațiune, altfelŭ ar produce pete neșterse peste onórea și demnitatea țerei nóstre.«

Alŭ doilea organŭ de publicitate »Tchoya Chimbun,« care e fóste rĕspânditŭ, ḑice lămuritŭ Chinezilorŭ: „Ne-ațĭ insultatŭ, ațĭ atacatŭ trupele nóstre și ne ațĭ ucisŭ compatrioții, voimŭ o compensare, și dacă nu o vețĭ da ceremŭ asistența puterilorŭ. Ne vomŭ pune în raportŭ cu Franța, spuindu-i că pacea séu resboiulŭ stă în mânile nóstre, și dacă ea va voi sĕ facă alianță cu noi, ĭi vomŭ cere sĕ ne împrumute cu câteva milióne de francĭ pe carĭ sĕ-i plătimŭ prin vĕrsărĭ anuale fără dobêndă.« Pentru ca Franța sĕ împrumute banĭ Japoniei, lucrulŭ e fórte posibilŭ, dar fără dobândă, acésta e camŭ greu. Ceea-ce e sigurŭ însă, e că spiritulŭ publicŭ în Japonia e fórte aprinsŭ în contra Chinei.

Armata japoneză, dimpreună cu reservele, numĕră 96.000 de omenĭ. E puținŭ pentru o populațiune de 37 milióne de suflete. Dar ca compensație ea are 30,662 de scóle diverse cu o populațiune de 3,090,918 elevĭ și cu 89,620 de profesorĭ!

Acelașĭ ḑiarŭ ne spune că cei 125 de Germanĭ, angagiațĭ la Berlin de către Li-Fong-Pao. au fostŭ nevoițĭ, intrândŭ în serviciulŭ armatei Chinei, sĕ-șĭ ia fiecare câte unŭ nume chinezescŭ. Solda lorŭ trebue sĕ fie fórte mare, de óre-ce unŭ singurŭ artileristŭ germanŭ primesce 1000 de francĭ pe lună, ér mașiniștii câte 1500. Deosebitŭ de acésta, guvernulŭ chinezŭ trebue sĕ verse 30,000 de francĭ familiei celui care va murí în luptă.

DIVERSE.

Ataculŭ unui vulturŭ. — In apropierea Carlovețului mai mulțĭ ómenĭ erau ocupațĭ la lucrările drumului de ferŭ; d'odată unŭ lucrătorŭ aude unŭ vuetŭ d'asupra sa și zăresce o umbră mare asupra capului sĕu. In momentulŭ când îșĭ ridică capulŭ sĕ afle isvorulŭ vuetului, în acelașĭ momentŭ unŭ vulturŭ se repede ca fulgerulŭ pe peptulŭ omului, se încléștă în pântecele lui și începe a ciocăni cu ciocŭlŭ sĕu în pântecele lucrătorului. Acesta perplexŭ și copleșitŭ de vehemența atacului d'abia putŭ în pripă sĕ strige ajutorŭ. Numai acum observară scena și ceilalțĭ lucrătorĭ împrăștiațĭ, și alergară întru ajutorŭ. Vulturulŭ era înfuriatŭ, ciocănea cu ciocŭlŭ și bătea cu aripile din tóte puterile, astfelŭ încâtŭ ómenii apucândŭ vulturulŭ de grumazŭ d'abia îlŭ putură descleșta cu mânile de pe trupulŭ bietului atacatŭ, care spre norocire scăpă cu spaima și hainele rupte și astfelŭ nevĕtĕmatŭ. Vulturulŭ este unulŭ din cele mai desvoltate esemplare de soiulŭ Halgætos Albacilla. Prinḑêndu'lŭ ómenii l'au legatŭ și l'au vêndutŭ inginerului d'acolo, care apoi l'a donatŭ gimnasiului din Neoplanta. Se scie, că acestŭ soiu de vulturĭ atacă cai și alte vite împlântândŭ ghiarĕle în trupulŭ jertfei sale și rupêndŭ o parte de carne din trupŭ. Insĕ atacarea omului în acestŭ modŭ este unŭ casŭ fórte rarŭ, și e probabilŭ, că vulturulŭ pe bietulŭ lucrătorŭ plecatŭ l'a ținutŭ de vr'unŭ animalŭ patrupedŭ.

***

Procesŭ pentru unŭ capŭ de mortŭ. — Bărbatulŭ unei móșe din Chievŭ, cu numele Roscorovicĭ, îșĭ vênduse unui profesorŭ din Moscva, Dr. Walter, capulŭ pentru 500 de ruble, pe care le și primise înainte. Curêndŭ după aceea murĭ Roscorovicĭ, și doctorulŭ plecă le Chiev ca sĕ'șĭ ia capulŭ; familia însĕ înmormêntase în grabă pe rĕposatulŭ, bine înțelesŭ cu capŭ cu totŭ. Doctorulŭ a intentatŭ acum procesŭ în contra moștenitorilorŭ.

***

Efectulŭ unei predice. — Unulŭ din preoții cei mai iubițĭ ai Parisului ținŭ deunăḑĭ în cuartalulŭ lucrătorilorŭ o predică ca în postŭ, în care între altele ḑise ascultătorilorŭ: „Când sună clopotulŭ care vĕ chiamă la biserică, vĕ punețĭ pe ureche și nu auḑițĭ; când vi se cere ceva de pomană, busunarele le ținețĭ strînsŭ; pentru nimicŭ n'avețĭ simțŭ decâtŭ pentru . . . .« și aci începŭ venerabilulŭ preotŭ sĕ fluere cu cea mai mare virtuositate cele dintéiu tacte ale unei polcĭ din acestŭ sesonŭ fórte multŭ plăcută. Dar, o diavole! deodată începŭ a cântá tótă adunarea și nu încetă decâtŭ când s'a terminatŭ plăcuta polcă cu tóte repețirile ei. Nu s'a jucatŭ, cum se pare numai din causa lipsei de spațiu

---

Cursulŭ la bursa de Viena

din 20 Martie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4% . . .	99.25	Bonurĭ croato-slavone . .	102.—
Rentă de hârtiă 5% . .	94.05	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147.—	Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	98.50	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	119.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122 50	Renta de hărtiă austriacă	83 50
		Renta de arg. austr. . .	83 90
		Renta de aurŭ austr. . .	108 70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109.60	Losurile din 1860 . . .	139 —
		Acțiunile băncei austro-ungare	863 —
Bonurĭ rurale ungare . .	102.90	Act. băncei de creditŭ ung.	310.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C3.—	Act. băncei de creditŭ austr.	302.75
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	102.—	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.80
		Napoleon-d'orĭ	9.79½
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.—	Mărcĭ 100 împ. germ. . .	60.55
Bonurĭ rurale transilvane	102.—	Londra 10 Livres sterlinge	124.70

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 6 Martie st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . .	92½	—
Renta rom. amort. (5%) . .	94	—
» convert. (6%) . .	89⅞	—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.) . .	33	—
Credit fonc. rural (7%) . .	100½	—
» „ „ (5%) . .	85¾	—
» » urban (7%) . .	96½	—
» » » (6%) . .	90½	—
» » » (5%) . .	83¾	—
Banca națională a României	1200	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	294	—
« » » Națională . .	210	—
Aurŭ	12.½%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieței Brașovŭ

din 21 Martie st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.72
Argint românesc	»	8.65	»	8.70
Napoleon-d'orĭ	»	9.78	»	9.80
Lire turcescĭ	»	11.04	»	11.06
Imperialĭ	»	10.02	»	10.04
Galbenĭ	»	5.70	»	5.76
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	126.—	„	127.—
Discontulŭ	»	. . . 7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurelŭ Mureșianu**

Anunțămŭ acelorŭ onorațĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea completă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.